

Lekce 7

Struktura:

Dialog

Ustálená spojení

Slovíčka

Gramatika

Cvičení

Víte, že.....?

Dialog:

Ferie

Jana har ferie. Hun har lyst til å reise litt rundt i Norge. "Hva bør jeg se" spør Jana.

Jana: Ola, kan du anbefale meg et interessant sted i Norge? Jeg skal på ferie.

Ola: Hvor lang ferie har du?

Jana: Bare ti dager, så jeg kan ikke dra altfor langt bort.

Ola: Jo, det kan du. Du kan for eksempel ta nattog til Bodø og se midnattssola.

Jana: Nja... Er det ikke for kaldt der oppe?

Ola: Ja, nå for tiden regner det mye i Nord-Norge. Du, jeg skal til Geilo med kompisene mine om to dager. Blir du med?

Jana: Ja, det høres spennende ut! Skal dere dit med buss?

Ola: Nei, vi tar tog så vi kan kjøpe miniprisbilletter.

Jana: Hvor skal vi sove?

Ola: Vi skal sove i telt. Ta med varme klær.

Jana: Hva skal vi gjøre der?

Ola: Vi skal gå på tur, bade, sole oss og kose oss. Ikke glem solkrem!

Jana: Flott. Jeg gleder meg masse til det!

Ustálená spojení:

Hvor lang ferie har du?	Jak dlouhé máš prázdniny?
å ta tog, å reise med tog	jet vlakem
å ta buss, å reise med buss	jet autobusem
Er det ikke for kaldt der oppe?	Není tam (na severu) moc zima?
nå for tiden	v současné době
om to dager	za dva dny
Blir du med?	Jedeš s námi?
Det høres spennende ut.	Zní to zajímavě.
Jeg gleder meg masse til det!	Moc se těším!

Slovíčka:

en ferie – prázdniny, dovolená (pomn.)	et tog - vlak; průvod
rundt – kolem	et nattog – noční vlak
å anbefale - doporučit	ei, en sol - slunce
et sted – místo, někde	ei, en midnattssol – půlnoční slunce
å dra – jet	kald – chladný, studený
altfor – příliš	oppe – nahoře (<i>kde</i>)
langt – daleko	å regne – pršet
bort – pryč (<i>kam</i>)	Nord-Norge – severní Norsko

en kompis – kamarád, kámoš	klær – oblečení (pomn.)
Geilo – norské město	å bade – koupat se
en buss – autobus	å sole seg – opalovat se
å kjøpe – koupit, kupovat	kose seg – mít se dobře, užívat si
en billett – lístek	å glemme - zapomenout
å sove – spát	en krem – krém
et telt – stan	en solkrem – sluneční krém
å ta med – vzít s sebou	flott – skvělý, nádherný; skvěle (<i>adj.</i>)
varm – teplý	

Gramatika:

1) Rozkazovací způsob

Tvary rozkazovacího způsobu se tvoří odtržením infinitivní koncovky **–e**. Záporný rozkaz se tvoří připojením částice **ikke**, která může stát před i za slovesem.

Infinitiv	Rozkazovací způsob	
Kjøpe	Kjøp!/ Kjøp ikke!/ Ikke kjøp!	Kup!, Kupte!/ Nekupuj!, Nekupujte!
Sove	Sov!/ Sov ikke!/ Ikke sov!	Spi!, Spěte!/ Nespil!, Nespěte!

Výjimky:

- Pokud je slovo v infinitivu zakončeno na jinou hlásku (např. **gå, bo**), shoduje se rozkazovací způsob s infinitivem:

Gå **Gå ikke!** Nechod', Nechod'te!

- Na konci slova v rozkazovacím způsobu nikdy nezůstává zdvojené **–mm**:

Glemme **Glem ikke!** Nezapoměň!, Nezapomeňte!

Komme **Kom!** Přijď!, Přijďte!

2) Zvratná zájmena

Zvratná zájmena jsou součástí zvratných sloves a do češtiny se překládají jako *se, si* ve všech osobách:

Jednotné číslo	Množné číslo
1. meg	1. oss
2. deg	2. dere
3. seg	3. seg

Jeg gleder meg. – Těším se.

Vi skal sole oss. – Budeme se opalovat.

Dere skal kose dere. – Budete si užívat.

Pozor!

Norská a česká slovesa si nemusí vždy odpovídat:

Vi skal bade. – Budeme se koupat.

Poznámka

Jestliže je podmět ve větě zároveň osobou, která je předmětem činnosti, používáme zájmeno **seg**:

Han vasker seg. – Umývá se.

ale

Han vasker henne/ ham. – Umývá ji/ ho.

3) Další použití slovesa *skulle*

Sloveso **skulle** plní také funkci pomocného slovesa pro tvoření budoucího času:

Hvor skal vi sove? – Kde budeme spát?

Hva skal vi gjøre der? – Co tam budeme dělat?

Vi skal gå på tur, bade, sole oss og kose oss. – Budeme chodit na výlety, koupat se, opalovat se a užívat si.

Pokud významové sloveso ve spojení s pomocným slovesem **skulle** označuje pohyb (**reise, gå, dra**), může být z věty vypuštěno:

Jeg skal på ferie./ Jeg skal reise på ferie. – Pojedu na prázdniny.

Skal dere dit med buss?/ Skal dere reise dit med buss? – Pojedete autobusem?

Cvičení:

Doplňte chybějící slova z úvodního dialogu:

Jana: Ola, kan du meg et interessant sted i Norge? Jeg på ferie.

Ola: Hvor ferie har du?

Jana: Bare ti dager, så jeg kan ikke dra altfor langt bort.

Ola: Jo, det kan du. Du kan for eksempel nattog til Bodø og se midnattssola.

Jana: Nja... Er det ikke for der oppe?

Ola: Ja, regner det mye i Nord-Norge. Du, jeg skal til Geilo med kompisen mine to dager. du

Jana: Ja, det spennende! Skal dere dit med buss?

Ola: Nei, vi tar tog så vi kan miniprisbilletter.

Jana: Hvor vi sove?

Ola: Vi skal sove Ta med varme klær.

Jana: Hva skal vi gjøre der?

Ola: Vi skal tur, bade, sole og kose Ikke glem solkrem!

Jana: Flott. Jeg til det!

Doplňte správný tvar zvratných zájmen:

Du soler

Anne koser

Vi koser

Dere gleder masse.

Hun gleder masse.

Jana og Ola soler

Jeg soler

Ola gleder masse.

Utvořte rozkaz od následujících sloves:

hente, glemme, dra ikke, besøke, komme ikke, vise, sole seg ikke, kose seg, tar med, gå ikke, reise, sjekke, sende ikke

Přeložte:

Moc se těšíme! Budete se s nimi koupat? Pojedu autobusem. Doporučíš mi nějaké zajímavé místo v Česku? Nezapomeň sluneční krém! Co tam bude Ola dělat? Budeme spát pod stanem. Můžeš jet nočním vlakem do Bodø a vidět půlnoční slunce. V současné době studuju norštinu. Jak dlouhé má Jana prázdniny? Za 2 týdny pojedeme vlakem do Geilo. Pojedete s námi? Zní to zajímavě.

Víte, že.....?

- ❖ V Norsku můžete cestovat i velmi levně. Norské státní dráhy (Norges Statsbaner) nabízejí slevu **Minipris**. Za 199,-, 299,-, 399,- nebo 499,- norských korun je možné si na webových stránkách nsb.no koupit vlakovou jízdenku, na kterou můžete projet celým Norskem. Kolik vás jízdenka bude stát záleží na tom, kdy ji zakoupíte. Rozhodnete-li se pro nákup včas, můžete jet třeba z Osla do Bodø za 199 norských korun.

- ❖ Za polárním kruhem vás v létě čeká neskutečný zážitek, **půlnoční slunce (midnatsol)**. V období kolem letního slunovratu Slunce vůbec nezapadá za obzor a zůstává na obloze 24 hodin denně.

